

Sosiologen

(<https://sosiologen.no>)

Den sosiologiske offentlighet

Publisert: 17 januar, 2016

Den siste rasjonalisten slukker lysene

Obama holdt sin siste State of the Union-tale som president tirsdag 12. januar. Professor i sosiologi ved Yale University, Jeffrey Alexander, deler sine kommentarer om talen.

Obamas siste State of the Union-tale viste alle sidene som har gjort at han oppfattes som en god person, en sivilisert politiker og en virtuous leder – av halvparten av innbyggerne i USA. Han fremkalte en lengtende idealisme overfor en samlet sivil sfære, men kun halvparten av det amerikanske folk hørte på. Den andre halvparten anser Obama som den meste polariserende, usiviliserte politikerens på jorda.

Om forfatteren:

Jeffrey Alexander er Lillian Chavenson Saden Professor of Sociology og Director of Graduate Studies ved Yale University.

Alexander har, sammen med Bernadette Jaworsky, skrevet *Obama Power* (<http://www.polity.co.uk/book.asp?ref=9780745681993>) og *The Performance of Politics* (<https://global.oup.com/academic/product/the-performance-of-politics-9780199926435?cc=us&lang=en&>): *Obama's Victory and the Democratic Struggle for Power*. Sammen med Elizabeth Breese and Maria Luengo er han redaktør for *The Crisis of Journalism Reconsidered: Technology, Economy, Culture* (<http://www.cambridge.org/us/academic/subjects/sociology/political-sociology/crisis-journalism-reconsidered-democratic-culture-professional-codes-digital-future>), som etter planen kommer ut juli 2017. Her bidrar blant annet Kari Steen-Johnsen, Karoline Andreas Ihlebaek and Bernard Enjolras fra ISF og Håkon Larsen fra UiO.

Presidenten erklærte at “the bonds of solidarity beyond politics are the things that really matter in a democracy,” og at “our public life withers when only the most extreme voices get attention.” Obama tilbakekalte de store håpene fra hans inspirerende 2008-kampanje, en tid da han sa de minneverdige ordene: “We are not red states or blue states but the United States of America.”

Men dette er nostalgi som ikke er beskrivende for hva han har oppnådd, men for hans nederlag.

“That’s one of the few regrets of my presidency,” innrømmet han, “that our politics have become even more filled with rancor, that we are further divided than when I came to office.”

Obama anerkjente altså nederlaget.

Spill av

([https://](https://www.youtube.com/watch?v=cCXSO-3mt5I)

www.youtube.com/watch?v=cCXSO-3mt5I)

USAs president, Barack Obama, holdt tirsdag 12. januar sin siste State of the Union-tale for det amerikanske folk. Ved å klikke på "play"-knappen i bildet, ser du video av den omtrent timeslange talen.

Å fortelle en historie

Den skravlende klasse liker å snakke om narrativ. I henhold til denne trenden snakker ikke

politikere om saker, analyserer fakta og beskriver politiske tiltak. De forteller historier om faktaene, i verbale og visuelle fremføringer. Målet er å overbevise stemmegiverne om at de er i midten av et temporalt plot, en bue rotfestet i lovende utgangspunkt, anspente og ofte pinefulle midtparti, og eksplosive, ofte rensende (katharsis) avslutninger, som byr på både en lærepenge og lindring.

Obama forsøkte åpenbart å fortelle en historie i hans siste State of the Union, hvor han var optimistisk og oppfordret en utmattet og stadig mer kynisk velgermasse om å møte fremtiden med selvtillit. Når det nå går mot slutten av presidentskapet oppfordret han sine «fellow Americans» om å ikke oppholde seg i fortiden, men se hvor langt vi har kommet og samtidig hvor langt vi har igjen.

Ekspertene vil si at Obamas State of the Union-tale var mislykket, og at amerikanerne ikke trodde på den. Men halvparten av amerikanerne trodde på den, og gjør det fortsatt, og ville gjort det en gang til om han fortsatt kunne stilt som president.

“

Man kunne føle skuffelsen: ingen spenning, ingen oppbygging og ingen katharsis.

Jeffrey Alexander

Det er to strukturelle problemer som undergraver Obamas overbevisende evner i sitt siste forsøk på å gjøre en stor tale. Det første er at han fortalte en historie om håp og gjennomføring, og oppfordret til selvtillit, en tid der retorikken om fordypende krise og fremtidig gjennoppstandelse omtrent alltid er på den politiske dagsorden. De republikanske kandidatene gnager på dette beinet, sammen med Bernie Sanders. Hillary kan ikke gjøre det. Hun var i Obamas administrasjon og har ansvar. Det er problemet hennes.

Det andre strukturelle problemet er dette: Du kan ikke ha et virkningsfullt narrativ uten en protagonist, en som den vinnende helten kan slå. Men Obama ville ikke kjempe. Han brukte humor, men ofte angrende og frakoblet. Heller enn å splitte, forsøkte han for en siste gang å samle sammen en helhet.

Man kunne føle luften gå ut av rommet. Man kunne føle skuffelsen: ingen spenning, ingen oppbygging og ingen katharsis. Det var en rasjonell person som holdt talen. Han gjorde det på sine egne premisser. Han oppnådde mye, som for mange er både helt reelt og viktig – helsepolitisk, økonomisk gjenoppretting, klimaendringer, utdannelse, atomvåpen. Å la folk dø for å redde andre land fungerer ikke; bare se på Vietnam og Irak. Vi må avvise enhver

politikk som har folks rase og religion som mål. Verden respekterer USA for vårt mangfold og vår åpenhet. At politikere fornærmer muslimer gjør oss ikke tryggere, det bedrar hvem vi er som land.

Men dette er premisser og politikk, ikke inspirerende lovnader. Når Obama snakket om fremtiden var det slapt, uten spenning. Han trakk frem fire områder amerikanerne må jobbe med, men innrømmet at «ingenting av dette kommer til å skje over natten.» Hvor er løftene, hvor er frelsen? Hvor er helten som tok verden med storm i 2007 og 2008?

Den uttalt liberale Chris Matthews fra nyhetskanalen MSNBC sa det slik; "I think it's a sad ending." Det synes jeg også.

Redaktørens bemerkninger: Nettsiden The Conversation spurte blant annet Jeffrey Alexander om å kommentere talen (<https://theconversation.com/obamas-final-state-of-the-union-scholars-react-53048>). Sosiologen har fått rettigheter til å oversette kommentaren til norsk.

Oversatt av Pål Halvorsen. Takk til Jeffrey Alexander for tillatelse.

 Del på Twitter Del på Facebook Del på LinkedIn Del på E-post Print

Les mer